Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Ayesta Ritmeijer
a.ritmeijer@nijmegen.nl
T 06 - 29695936

Ons kenmerk
D250088093

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 18 maart 2025
Onderwerp Jaarverslag rechtsbescherming en evaluatie bezwaarcommissie

Geachte leden van de raad,

Het college biedt u hierbij het jaarverslag rechtsbescherming 2024 aan. Dit verslag bevat een overzicht van de juridische procedures (inclusief informele afhandeling) op het sociaal en fysiek domein. Daarnaast is een evaluatie uitgevoerd van het eerste volledige jaar dat de externe bezwaarcommissie werkzaam was. In deze brief informeren wij u over beide zaken.

Jaarverslag rechtsbescherming
Het volledige jaarverslag vindt u als bijlage bij deze brief. Met rechtsbescherming wordt in dit verslag bedoeld bezwaar, (hoger) beroep, voorlopige voorzieningen en klachten. Procedures over belastingen en bezwaren over veiligheidszaken vallen buiten de reikwijdte van dit verslag.

Samenvatting
Voor een beknopte weergave van het jaarverslag, volgt hier de samenvatting uit het verslag zelf.

Het aantal bezwaarzaken was sinds 2019 sterk aan het dalen en bleef de laatste jaren nagenoeg stabiel. In 2024 wordt deze trend gekeerd en dat heeft vooral te maken met specifieke maatregelen, zoals strengere handhaving op het aanbieden van huisvuil en de verkeersmaatregel Griftdijk. Ook dit jaar wordt voldaan aan de norm uit de stadsbegroting dat minstens 80% van de bezwaren binnen de wettelijke termijn moet worden afgehandeld, namelijk 80,3%. De informele aanpak leidde in 21% van de gevallen tot een succesvolle afronding van de procedure. Het aantal gegrond verklaarde bezwaren is al jarenlang stabiel en komt in 2024 uit op 14%.

In 2024 zijn er 32 verzoeken om een voorlopige voorziening ingediend en 5 toegewezen. Dit wijkt niet noemenswaardig af van de voorgaande jaren. Het aantal beroepszaken bij de rechtbank daalde al jaren en leeft nu op door zaken op het fysieke domein. Het aantal gegrond verklaarde zaken in beroep daalde aanzienlijk naar 13,5%.

Ook hoger beroepen laten een dalende trend zien, waarbij geldt dat de gemeente slechts in incidentele gevallen in hoger beroep gaat. In 2024 slechts 1 keer tegenover 13 keer door de inwoner. Voor de hoger beroepen ingediend door de inwoner geldt dat deze slechts een enkele keer gegrond worden verklaard.

Klachten laten een stijgende trend zien. Dat valt deels toe te rekenen aan het nieuwe registratiesysteem dat in 2023 in gebruik is genomen. Het systeem registreert alle ingekomen klachten, ook als deze bijvoorbeeld intern worden doorgestuurd en geen klachten zijn in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Daarnaast zien we ook dat inwoners zich meer bewust zijn van hun rechten en de laagdrempelige klachtprocedure beter weten te vinden. Ook dit jaar is de norm uit de stadsbegroting om minstens 90% van de klachten binnen de wettelijke termijn af te handelen weer gehaald, te weten 94%. Bovendien werd het grootste deel van de klachten via een informele procedure afgehandeld. Slechts in 2,5% van de gevallen was een formele beslissing nodig. De Nationale ombudsman heeft 1 klacht in tweede instantie formeel onderzocht en gegrond verklaard.

Conclusie
Het is positief dat de dalende lijn van procedures op het sociaal domein voortzet. We zien dat de stijging in bezwaarprocedures in het fysieke domein voor een deel samenhangt met specifieke beleidsmaatregelen. Positief is de informele aanpak. In 2025 wordt deze aanpak verder doorontwikkeld en wordt bekeken waar deze nog extra kan worden ingezet.

Externe bezwaarcommissie
Op 19 oktober 2023 heeft de externe bezwaarcommissie de eerste zitting gehouden. Sindsdien zijn er iedere twee weken zitting op donderdagmiddag. In 2024 had de commissie 26 zittingen op de planning. Tien zittingen zijn uitgevallen, waarvan zes zittingen zijn in verband met vakantietijd of sluiting van het Stadhuis. De andere vier zijn uitgevallen omdat zaken (nog) niet gereed waren.
Begin 2024 is er een tussenevaluatie uitgevoerd om de implementatie te beoordelen. Deze werd vooral beïnvloed door de opstartproblemen en incidentele gebeurtenissen. De evaluatie die nu is uitgevoerd omvat het eerste volledige kalenderjaar dat de commissie in werking is. Voor de evaluatie zijn vragenlijsten gedeeld met bezwaarmakers, commissieleden, secretarissen van de commissie (juristen van bureau Juridische Zaken) en vertegenwoordigers van het college vanuit de vakafdelingen. Ervaringen van bezwaarmakers zijn verder in de evaluatie niet meegenomen, omdat de vragenlijst slechts in één geval is ingevuld.

Bevindingen
1. Uit de evaluatie is gebleken dat het werken met de commissie geen negatieve gevolgen heeft voor de informele afhandeling van bezwaarschriften. Wel is gebleken dat het werken met de commissie leidt tot een vertraging in het afhandelen van bezwaarschriften. Daar staat tegenover dat deze afhandelingstermijn wettelijk gezien ook langer mag zijn.[1] Het is dus niet zo dat

[1] Art. 7:10 jo. 7:13 Awb.

deze zaken buiten de wettelijke termijn worden afgehandeld. Wanneer zittingen echter uitvallen, levert dit echter een vertraging van minimaal vier tot zes weken per bezwaarschrift op. Bovendien moeten alle leden van de commissie akkoord zijn met een advies, wat de nodige afstemming vraagt. Ook dit zorgt ervoor dat het proces minder snel verloopt.

2. Uit de evaluatie blijkt verder dat er de nodige onduidelijkheid bestaat over wie de beoordeling doet van de ontvankelijkheid van bezwaren. Ontvankelijkheidsproblemen zijn vormfouten waardoor het bezwaarschrift niet inhoudelijk behandeld kan worden. Het is dan onnodig om die zaak op een hoorzitting van de commissie te laten komen. De onduidelijkheid rond beoordeling van ontvankelijkheid zal te zijner tijd in de verordening worden verduidelijkt.

3. Verder geven alle betrokkenen aan dat er in de beginfase de nodige organisatorische opstartproblemen zijn geweest. Deze problemen bestonden uit:

- Het aanleveren van de stukken via iBabs verliep niet goed, niet iedereen had de juiste toegang.
- Betalingen aan de commissieleden (presentie en reiskosten) waren nog niet goed ingeregeld.

We zijn verheugd dat de commissieleden aangeven dat deze problemen inmiddels voorbij zijn en de organisatorische kant van het proces nu goed verloopt.

Voorzitters

We hebben de voorzitters van de bezwaarcommissie de gelegenheid geboden om ook te reflecteren op het jaar 2024. Hun reflectie is als volgt:

“Per oktober 2023 is de Commissie van start gegaan. In de beginfase hebben zich diverse aanloopproblemen voorgedaan, onder andere rond de vertegenwoordiging van het college tijdens hoorzittingen en onduidelijkheden over de verantwoordelijkheid voor de compleetheid van dossiers. Deze problemen zijn werkendeweg opgelost, maar hebben wel geleid tot het vertrek van twee leden van de Commissie. In hun opvolging is inmiddels voorzien.
De hoorzittingen van de Commissie vinden 1 x per twee weken plaats op donderdagmiddag in het stadhuis. Meestal staan er op zo’n middag twee tot drie zaken op de agenda. In vergelijking met andere gemeenten is dit geen hoog aantal. De vermoedelijke reden hiervan is het aantal bezwaren dat informeel tot een oplossing komt en dus niet aan de Commissie wordt voorgelegd.”

Conclusie

Opstartproblemen bij een relatief nieuwe werkwijze zijn wellicht nooit uit te sluiten, het college is verheugd dat deze fase kennelijk is afgesloten. Het college is de leden en voorzitters van de commissie erkentelijk dat zij hiervoor geduld hebben opgebracht en dat zij hebben meegewerkt om de organisatie verder vorm te geven.

Het college ziet in de evaluatie aanleiding op termijn de volgende wijzigingen aan uw raad voor te stellen om in de verordening door te voeren:

- Beoordeling van de ontvankelijkheid van bezwaarschriften vindt plaats binnen de gemeente, niet door de commissie.
- Samenhangende zaken kunnen ook worden aangedragen bij de commissie. Nu komt het nog wel eens voor dat iemand tegen twee besluiten bezwaar maakt. Het ene bezwaar moet beoordeeld worden door de commissie en de andere door Juridische Zaken. Dit is inefficiënt en voor de inwoner niet duidelijk. Deze besluiten moeten beide door de commissie beoordeeld kunnen worden.

Voor het overige ziet het college op dit moment geen aanleiding om wijzigingen voor te stellen.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen,

A.P.W. van de Klift	H.M.F. Bruls
gemeentesecretaris	burgemeester